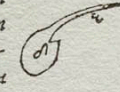


D 1, 2 Præfens foramen omnium quæ in oculi sede conspiciuntur, facile maximum occurrit, & dictæ iam sæpius minoris tertij paris nervorum cerebri radices ramulo uiam dat, in temporalem musculum & mansorium ex oculorum sede porrecto. Neque huius duntaxat nervuli nomine patens illud oblongumq; foramen exculpum est, at musculi temporalis exortui hinc quoq; robur accedit. Ad hæc pituitæ, ad grandius in narium cavitatem pertinens foramen (quod expressimus) defluentem, uiam præbet. Quinetiâ præparatum uidetur^a nervulo cuidam, quem iuxta quinti paris nervorum cerebri radicem educi, nos primum obseruauimus. Quippe nervulus ille per proprium foramen paulo posterius H notandum porrigitur in temporalem musculum & mansorium, illumq; qui in ore delitescens, etiam attollendæ maxillæ famulatur. Cæterum rima hæc, seu oblongum foramen D insignitum, ad cuneiforme os, & quartum os maxillæ superioris pertinet.

E 1, 3 E in tertia figura posito, & E in utriusq; oculorum sedibus primæ figuræ foramen indicatur, in sedis oculi radice seu uertice elatissimū, & in cuneiformi osse incisum, quod foris quæ oculi sedem spectat, prorsus orbiculare cernitur, nervo uisorio (cuius gratia exculpum est) amplitudine respondens. Verum interius ubi cerebro propius accedit, iuxta externū ipsius latus, exiguum eundemq; acutum obtinet angulū, qui uenulæ cum uisorio nervo hæc excidente paratur. Angulum hunc γ notat. Is namq; inter E & γ in tertia huius Capitis figura consistit.

F 3 Huic sinui cuneiformi osse incisio, uisiorum nervorum coitus inniditur.
G 1, 3 G in primæ figuræ sinistra oculi sede occurrit, in tertia autem figura G dextrum eius figuræ latus ideo occupat, quod in sinistro latere foramen G indicatum, nusquam obuiū sit, eo quod

Lib. 9. de V. su partium. Quoniam præfens foramen obscure in huius Capitis figuris cernitur, hic foraminis dextri lateris effigiem delineauit, atq; humilioris ipsius partem δ, superiorem uero seu eiusdem foraminis angulum insigniuit. Quamquam utriusq; lateris foramen etiam pulchre in octaua sexti Capitis figura in conspectu est.



huius figuræ caluaria in latus uel istius foraminis aliquo modo uidendi nomine, infleximus. Insculpitur autē cuneiformi osse, ac humiliori sui parte paulo minus toto orbiculare est, elatiori uero in acutum longumq; & angustum desinit angulum. Foramen hoc, etiam Galeno secus uulū sit, nervi uisorii foramen amplitudine uincit. & si similiter atq; illud prorsus orbiculare esset, facile triplo, aut quadruplo amplius efficeretur. Nihilominus tamen humilior ipsius pars, quam paulo minus toto orbicularem esse diximus) uisorii nervi foraminis amplitudinem adhuc longè superat. Præfens foramen cælatur gratia^a secundi paris nervorum cerebri, in oculi sedem ad mouendos oculi musculos progredientis, dein gratia^b minoris tertij paris nervorum cerebri radices, quæ frontis cuti, superioris maxillæ in facie musculis, in nares & musculos inferiorem maxillam attolentes, digeritur. Hæc quidem per humilioris foraminis sedem procedunt, unā cum^c insigni ramo soporalis arteriæ, quam reticularem plexum in homine quidam efformare comminiscuntur. Verum per elatioris foraminis sedem, quæ in angustum longumq; angulum cogitur, uena ex oculorum sede, ab illis quæ temporalem adeunt musculum, duræ membranæ hic distribuitur, & suæ distributioni in caluariæ basi sinus inibi exculptos gerit, uenularum tuberibus congruentes, & in ea caluariæ sede conspicuos, cui in tertia figura^d inscribitur. Neque profectò neruis his duntaxat, & uenæ, & nuper dictæ insigni arteriæ, amplum id foramen excauatur: uerum etiam pituitæ ex cerebro in oculi sedem, & hinc in narium amplitudinem promananti, quemadmodum sectio luculentissime iuxta ac iucundissime ostendit, adeo ut nulla ratione magna hæc foraminis amplitudo, neruis illis, & uenæ, & arteriæ par conspiciatur.

H 1, 3 Foramen orbiculare, & in osse longius quàm duo proximè commemorata procedens, & artius quoq;. Hoc in cuneiformi osse cum reliquis^a nervuli gratia exculpitur, quem nō procul a præcipua quinti paris radice pronasci audies. Præfens foramen in tertiæ figuræ dextro latere sub G positū, paulo grandius uisitur foramine in sinistro latere conspicuo, quod interdū præter nervulū illum etiam tertij paris^b minorem radicem transmittat, quam per foramen G insignitum deduci, paulo superius commemoratum est.

I 3 Hæc sede in octauo capitis osse^a multa, sed exigua spectantur foramina, odorum & aeris in inspirationibus ad cerebrum ingressus nomine, incisa. Hæc non ut hæcenus dicta, ipso ductu recta sunt, & utrinque peruia, sed obliqua, & anfractuosa, spongiarumq; foraminibus similia. Inter reliqua tamen utrinque unum est rectum & grande satis, quod primum quodāmodo est, & antica frontis ossis sedi proximum, uenam ad duram cerebri membranā ex narium amplitudine ex porrectam transmittens. Verum cætera interim foramina, etiam recta & utrinque pertusa uiderentur, si modò interiora narium officula in ipsorum summo nō pari semper numero reposita, & insigniter fungosa, & nonnihil membranæ cartilagineæ eximerentur.

Num

K 3, 4 Num uerò hæc foraminula pituitæ cerebri expurgandæ etiam efformetur, septimo libro pertractabimus. In præsentia tamen addendum duxi, his nunquam nisi oppleto cerebro pituitam excolari, & leuissima pituitæ copia hac defluente, ea foramina obturari, aliāq; grauedinis symptomata induci. Insuper admonendus es, in omnibus caluarijs non æquæ frequentia hic apparere foramina, quemadmodum & sedes quibus^a olfactus reponuntur organa, non pariter amplæ in singulis conspiciuntur. Cæterum canis animal minime pituitosum, sed exactissimo odoratu præditum, ut has sedes habet amplissimas, ita quoque permulta admodumq; patentia in illis cernuntur foramina antrorsum, non autem ut homini deorsum, spectantia.

Cauitas inter duas frontis os constituentes squamas reposita, quam nonnulli olfactus organum esse asserunt, propter aerem in illa conclusum, quem odoratu mirifice necessarium esse non ambigimus. Quam uerò hæc cauitas capax sit, promptè obseruabis, si frontis os in superciliorum regione fregeris, est enim amplissima, & molliuiculū corpus membranula obductum complectitur, quod medullæ quodāmodo respondet: uniuersum tamen eiusmodi est, ut nullū simile in toto corpore reperias, præterquā in^a cauernis antris uel in cuneiformi osse crebro conspiciis. Præterea quibus gallico morbo anterior frontis ossis squama eroditur, aut uulnere perfringitur, tanto impetu in expiratione aerem ex cauitate illa propelli cernimus, ut etiam is candela lumen promptissime exufflet. Præfens enim cauitas non solum ad superciliorum sedem & quibusdam receditis foraminibus in narium amplitudinem pertinet, sed etiam in eam frontis ossis porrigitur partem, quam superiore sedis oculi regionem cōstituere dictum est.

L 3 Foramen, aut rima potius, talis formæ, qualem unguis apice quis ceræ imprimeret: quæ^a duræ cerebri membranæ hic firmandæ extruitur. Necessum quippe erat, non hīc solum ubi ea membrana multis foraminibus est peruia, uerum alijs compluribus locis, caluariæ alligari, & duram membranā fibras uinculaq; per caluariam transmittere. Licet etiam istas rimas aëri in cerebrum ducendo aliquid auxiliari intueberis, si illas intrusa seta, in nuperime dictam frontis ossis cauitatem nariumq; amplitudinem desinere expenderis, ac præterea in ossis cuncum imitantis antra pertinere animaduertis.

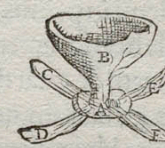
M 3 Sinus in cuneiforme osse incisus, ac glandulam cōtinens, cui ex cerebro defluens pituita instillat, quam deinde per os sinū hunc efformās in palatū manare Galenus prodidit: per ipsum cribri aut spongiæ modo foraminibus peruium, pituitam colari asserens. Hanc sententiam, nisi mea quædam in Gale num pietas remoraretur, non minus a uero alienam ostenderem, quàm quod maxime. Quandoquidem hæc ossis sedes, quæ ossis cuneiformis medium existit, nequiquā spongiæ, multoq; adhuc minus cribri instar perforatur, quum inibi solida continuaq; constet squama, intus amplas illas cauitates plerunq; continente, quas octaua sexti Capitis figura expressimus, quæq; non nisi effracto prius osse in conspectum ueniunt. Per huiusmodi itaque ossis cuneiformis foramina (quum nulla sint) pituita haudquaquā descendit. Verum a sinu M notato utrinque duo deriuantur ductus, sinuum modo exculpti, quorum prior ad secundum foramen nobis in oculi sedis radice enarratum ac G insignitū tendit, & pituitam in oculi sedem, & hinc per foramina, quæ prius C & φ expressimus, defert. Posterior sinus ad asperum inæqualeq; foramen, seu rimam potius deorsum porrigitur, quā pituita ori palato uel potissimū influit, & aer quoque inter spirandum caluariam petit. Rimam hanc temporis ossis & occipitij communem, N notauimus in sinistro latere secunda figuræ, & in dextro tertiæ. Ductus uerò & sinus non adeo commodè (quum non admodū caui uideantur) in tertia figura se spectandos offerunt.

O 1, 2, 3 Quamquam interim priorem sinum O, posteriorem uerò P in eadem figura indicauerimus, ut his adiutus characteribus sinuū sedem in ueris caluarijs ocyus adinuenias. Processibus qui orbiculatim circa sinum M insignitum apparent, dura cerebri membrana firmissimè adnascitur, ac ueluti ea sede sustinetur, quā hīc a caluariæ basi abscedit, insignioresq; soporalū arteriarum ramos, & commemoratas nuper quæ pituitam deducant uias, sibi subditas habet.

Q 2, 3 Ad latus inæqualis asperaq; rimæ seu foraminis N notati, uersus anteriora magis, aliud occurrit foramen in cuneiformi osse incisum, quod læue est, & non ad amussim orbiculare, sed circulo respondet utrinque modice in longum compresso. Hæc enim effigie foramen insinuari decuit, quod duo teretia corpora inuicem membranis connexa, erat transmissurum. Tertiū namque paris nervorum cerebri crassiori, & præcipuæ radici simul cum^a quarto pari uiam præbet.

E 2 R 2,3

Quoniam hæc septimo libro peculiaris figura quantumvis rudis præfenti loco accuratius intelligenda non inuitis est, hic illa adiecta, A glandulam indicans, cui pituita influit. B peluim ex tenui membrana cerebri extrinseca ductus a glandula pituitam deducens.



Meatus purgandæ cerebri pituitæ parat. Lib. 9 de V. su partium.